

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет залізничного транспорту

МАТЕРІАЛИ

двадцять другої науково-практичної міжнародної конференції
*«Міжнародна транспортна інфраструктура,
індустріальні центри та корпоративна логістика»*

(4-5 червня 2026 р. м. Харків, Україна)

MT.KART.EDU.UA

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ГРОМАД ТА ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ
ТРАНСПОРТНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
АТ «УКРАЇНСЬКА ЗАЛІЗНИЦЯ»
CONSERVATOIRE NATIONAL DES ARTS ET MÉTIERS (FRANCE)
INSTITUTE OF AUTOMATIC CONTROL TELEMATICS OF
TRANSPORT (POLAND)
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ
ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ПРОМИСЛОВОСТІ НАН УКРАЇНИ

Матеріали

*Двадцять другої науково-практичної
міжнародної конференції*

**«МІЖНАРОДНА ТРАНСПОРТНА
ІНФРАСТРУКТУРА,
ІНДУСТРІАЛЬНІ ЦЕНТРИ ТА
КОРПОРАТИВНА ЛОГІСТИКА»**

(4 – 5 червня 2026 р., м. Харків)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова: *Панченко С. В.*, д.т.н., проф., ректор Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

Заступники голови: *Каграманян А. О.*, к.т.н., доц., проректор з науково-педагогічної роботи Українського державного університету залізничного транспорту (Харків);
Дикань В. Л., д.е.н., проф., завідувач кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

Секретаріат:

Толстова А. В. к.е.н., доц., доцент кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом Українського державного університету залізничного транспорту (Харків);

Шаповал Г. В. к.т.н., доц., заступник декана з денної форми навчання факультету управління процесами перевезень Українського державного університету залізничного транспорту (Харків);

Примаченко Г. О. к.т.н., доц., доцент кафедри транспортних систем та логістики Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

УДК 338.47:656

**ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ
ТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ ШЛЯХОМ АДАПТАЦІЇ ДО
ТРАНСФОРМАЦІЙ РИНКУ**

**FORMATION OF COMPETITIVE ADVANTAGES OF TRANSPORT
ENTERPRISES THROUGH ADAPTATION TO MARKET
TRANSFORMATIONS**

Ю. О. Чугуєв

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

Y. O. Chuguyev

Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)

Транспортні підприємства функціонують в умовах високої невизначеності, що зумовлена впливом зовнішніх (воєнні дії, порушення логістики, цифровізація) та внутрішніх (складність системи, ризику, інвестиційна потреба) факторів [1].

Нестабільність середовища функціонування транспортних підприємств зумовлює необхідність їх адаптації до різних викликів. За таких умов пристосування до ринкових умов відбувається через комплекс заходів для подолання невизначеностей внутрішнього та зовнішнього середовища

Основними видами адаптації, які може застосовувати підприємство, є:

- пристосування до змін у ринковому середовищі, що передбачає утримання позицій на існуючих ринках, вихід з продуктом на нові ринки, а також впровадження стратегій диверсифікації, горизонтальної та вертикальної інтеграції;

- інноваційна адаптація, яка полягає у пристосуванні до постійних змін технічних, технологічних, організаційних і інформаційних умов. Вона реалізується через створення нових продуктів, освоєння нових ринків для наявної продукції або вдосконалення існуючих продуктів шляхом модернізації чи внесення дрібних змін у їхні характеристики;

- соціальна адаптація, що залежить від здатності підприємства враховувати наявну соціально-економічну ситуацію у регіоні, галузі чи країні загалом. Вона дозволяє підприємству зберігати ринкові позиції під час трансформації соціального та політичного середовища;

- стратегічна адаптація до зовнішнього середовища, яка базується на оцінці та аналізі рівня конкурентоспроможності. У сучасних умовах цей процес має бути багатограним, що дає можливість приймати

обґрунтовані рішення щодо позиціонування підприємства на ринку й формулювати ефективні конкурентні стратегії на майбутнє.

Ключовою характеристикою транспортної галузі є її капіталомісткість, залежність від інфраструктури та високий рівень державного регулювання [2]. Отже, ефективність адаптаційних процесів значною мірою визначається рівнем стратегічного управління, наявністю ресурсів, інноваційним потенціалом та здатністю підприємства швидко реагувати на зміни у зовнішньому середовищі. В сучасних умовах особливий акцент робиться на цифровій трансформації, екологізації діяльності та розвитку партнерських логістичних мереж. Саме ці аспекти стають основою для формування довгострокових конкурентних переваг транспортних підприємств [2].

Підприємства транспорту застосовують різні види адаптації до ринкових трансформацій шляхом переходу до інноваційно-орієнтованих, екологічно спрямованих та інтегрованих моделей розвитку.

Особливого значення в процесі адаптації набуває екологічна складова, що формує умови для розвитку «зелених» технологій та сталого розвитку транспорту [3]. Так, екологічні конкурентні переваги формуються через впровадження екологічних стандартів, фінансових стимулів, інноваційних технологій та розвитку ESG-підходів [3].

Відзначимо, що здатність адаптуватися є лише потенційною конкурентною перевагою транспортних підприємств, яка не завжди гарантує зростання рівня конкурентоспроможності. Але здатність бути гнучким на ринку, пристосовуватися до його викликів та трансформацій сприяє підвищенню ефективності діяльності, утриманню наявних та створенню нових конкурентних переваг. Всі наведені чинники в підсумку впливають на рівень конкурентоспроможності транспортних підприємств.

[1] Дикань В. Л., Боровик Ю. Т., Полякова О. М., Уткіна Ю. М. Забезпечення конкурентоспроможності підприємств: навчальний посібник. Х.: УкрДАЗТ, 2011. 387 с.

[2] Каличева Н. Є. Теоретико-методологічні засади забезпечення конкурентоспроможності підприємств залізничного транспорту в умовах трансформації бізнес-середовища: дис. ... д-ра екон. наук. 08.00.04. Український державний університет залізничного транспорту, Харків, 2019. 525 с.

[3] Криворучко О. М., Попова Н. В., Величко Я. І. Сталій розвиток, якість та результативність транспортно-логістичної діяльності: сучасні підходи та виклики : монографія. Х.: ФОП Панов А. М., 2025. 116 с.

Зміст

Секція «Розвиток індустріальних центрів в умовах глобалізації»

С. В. Панченко Трансформація залізничного транспорту України: логістична стійкість та європейська інтеграція в умовах воєнних викликів	3
В. Л. Дикань Інституційне забезпечення розвитку індустріальних парків в Україні: виклики та перспективи	7
Yu. Prus Cluster approach to ensuring the protection of critical infrastructure objects	10
Л. М. Алексеєнко, О. І. Тулай Вплив управління публічними фінансами на розвиток індустріальних центрів: регіональний та міжнародний виміри	12
Е. Р. Бекіров Туризм як драйвер економічного зростання Дніпровського регіону: шляхи удосконалення	14
К. В. Гарькавенко Фінансові механізми повоєнного відновлення індустріальних центрів України в умовах глобалізації	16
Л. Л. Калініченко Цифрова трансформація промислових екосистем: нові архітектури індустріального розвитку	19
В. В. Коваль, І. М. Гончарова Новітні стандарти розвитку індустріальних парків України як чинник глобальної конкурентоспроможності	21
М. А. Мироненко, Т. І. Лисенко Розвиток індустріального центру в умовах глобальних викликів на прикладі міста Дніпра	23
М. Р. Новіцький Проблематика екологічної безпеки в умовах розвитку індустріальних центрів: системні виклики, технологічні ризики та стратегії модернізації	25

І. В. Чорнобровка, Б. Б. Остапюк Підвищення конкурентних позицій залізничного транспорту України в контексті європейської інтеграції	122
Ю. О. Чугуєв Формування конкурентних переваг транспортних підприємств шляхом адаптації до трансформацій ринку	124
Г. І. Шелехань Методологія пріоритизації відновлення пошкоджених об'єктів залізничної інфраструктури України в умовах воєнного стану	126
Ю. В. Шульдінер, Г. С. Пащенко Українські залізниці в умовах війни: виклики та перспективи розвитку	128
В. Є. Яворський, О. В. Березюк Особливості врахування зносу пар тертя при моделюванні динаміки гідроприводу механізму завантаження ТПВ у сміттєвоз	130
В. П. Яновська Національний логістичний капітал у глобальних мережах створення вартості	132

Секція «Логістичні технології на підприємствах транспорту і промисловості»

D. V. Kudriashov Adaptive management of construction material freight flows in the railway transportation system	135
А. І. Аболонін, Д. В. Ломотько Розміщення перевантажувальних терміналів як чинник мінімізації ризиків при мультимодальних перевезеннях небезпечних вантажів	137
Г. В. Банзак, О. В. Банзак Процес технічного обслуговування з адаптивною зміною періодичності контролю складних об'єктів спеціального призначення автомобільної техніки	139
І. В. Берестов, А. В. Колісник Сучасні логістичні підходи до цифровізації транспортно-логістичних хабів	141

МАТЕРІАЛИ
ДВАДЦЯТЬ ДРУГОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
МІЖНАРОДНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«МІЖНАРОДНА ТРАНСПОРТНА ІНФРАСТРУКТУРА,
ІНДУСТРІАЛЬНІ ЦЕНТРИ ТА КОРПОРАТИВНА ЛОГІСТИКА»

(4 – 5 ЧЕРВНЯ 2026 РОКУ)

Відповідальний за випуск А. В. Толстова

Підписано до друку 12 червня 2026 р.
Формат паперу 60x84 1/16. папір писальний.
Умовн.-друк. арк. **36,2**. Обл.– вид. арк. **36,8**.
Замовлення № Тираж 300. Ціна договірна

Видавництво УкрДУЗТу, свідоцтво ДК № 6100 від 21.03.2018 р.